

Модуль

Практичне заняття

Тема : Складнопідрядні речення

Теоретичні питання:

1. Складнопідрядні речення. Синтаксичне значення понять «головна частина» та «підрядна частина».
2. Функції сполучників та сполучних слів у складнопідрядному реченні.
3. Вказівні (співвідносні) слова як факультативні та обов'язкові компоненти в головній частині.
4. Принципи класифікації складнопідрядних речень : логіко-граматичний, формально-граматичний і структурно-семантичний.

Практично в аудиторії:

1. Визначення значеннєвих відношень і граматичних зв'язків між частинами складнопідрядного речення.
2. Виділення сполучників і сполучних слів у підрядних реченнях.

Завдання додому:

Плющ М.Я. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. - К., 1995. - Впр. 507 (1), 508.

Література:

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. - К., 1987
2. Богдан М.М. Сполучники і сполучні слова як засоби зв'язку частин складнопідрядного речення//УМЛШ. – 1979. - №1
3. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис. - К., 1993
4. Кващук А.Г. Синтаксис складного речення. — К., 1986
5. Кокойло О.В., Корбозерова Н.М. Про семантичну структуру складнопідрядних речень//Мовознавство. – 1989.-№3 (законспектувати).
6. Маргітич Г.М. Загальне поняття про складнопідрядне речення //УМЛШ. - 1969. - № 8.
7. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис / За -заг. ред.. І.К. Білодіда. – К., 1972.

Самостійна робота

Тема: Складнопідрядні речення з ознаками нерозчленованих і розчленованих конструкцій

Теоретичні питання:

1. Складнопідрядні речення нерозчленованої структури.
2. Складнопідрядні речення розчленованої структури.

Література:

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. - К., 1987 ,
2. Богдан М.М. Сполучники і сполучні слова як засоби зв'язку частин складнопідрядного речення // УМЛШ. - 1979. - №1
3. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис. - К.,1993
4. Кващук А.Г. Синтаксис складного речення. - К., 1986
5. Кокойло О.В., Корбозерова Н.М. Про семантичну структуру складнопідрядних речень // Мовознавство. - 1989.- № 3 (законспектувати).
6. Маргітич Г.М. Загальне поняття про складнопідрядне речення // УМЛШ.-1969.-№ 8.
7. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис / За -заг. ред. І.К. Білодіда. -К., 1972.

Самостійна робота

Тема: Складнопідрядні речення з підрядною частиною супровідною

Теоретичні питання:

Характеристика складнопідрядних речень з підрядними супровідними та засобів зв'язку предикативних частин у них.

Література:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993
2. Жовтобрюх М.А. Українська літературна мова. – К., 1984
3. Квашук А.Г. Синтаксис складного речення. – К., 1986
4. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис/ За заг. ред. І.К. Білодіда. – К., 1972
5. Каранська М.У. Синтаксис сучасної літературної мови. – К., 1995
6. Плиско К.М. Синтаксис української мови із системою орієнтирів для самостійного вивчення. – Х., 1992
7. Сучасна українська літературна мова / За ред. О.Д. Пономарьова. – К., 1998
8. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я. Плющ. – К., 1994

Практичне заняття

Тема: Складнопідрядні речення з підрядним означальним

Теоретичні питання:

1. Характеристика складнопідрядних речення у зв'язку з функцією підрядних частин, роль займенниково-співвідносного зв'язку у формуванні структури складнопідрядного речення.
2. Складнопідрядне речення з підрядним означальним, характеристика значенневих відношень та засобів зв'язку.
3. Складнопідрядні присубстативно-атрибутивні та займенниково-означальні речення.

Завдання додому:

Плющ М.Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. – К., 1995. – Впр.5, 6 – С.173.

Література:

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. - К., 1987.
2. Богдан М.М. Сполучники і сполучні слова як засоби зв'язку частин складнопідрядного речення // УМЛШ. - 1979. – № 1.
3. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис. - К., 1993.
4. Кващук А.Г. Синтаксис складного речення. - К., 1986.
5. Кокойло О.В., Корбозерова Н.М. Про семантичну структуру складнопідрядних речень // Мовознавство. - 1989.- № 3. (законспектувати).
6. Маргітич Г.М. Загальне поняття про складнопідрядне речення // УМЛШ. -1969. - № 8.
7. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис /За заг. ред. І.К. Білодіда. - К., 1972.

Практичне заняття

Тема: Складнопідрядне речення з підрядним з'ясувальним

Теоретичні питання:

Складнопідрядні речення з підрядними з'ясувальними, характеристика значеннєвих відношень та засобів зв'язку в них.

Практично в аудиторії:

1. Синтаксичний аналіз складнопідрядних речень з підрядними з'ясувальними.
2. Пунктуаційні вправи.

Завдання додому:

В. І. Тихоша, В. П., Олексенко та ін. Сучасна українська літературна мова.– Х., 2009. – Впр.6,7 – С.181.

Література:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993.
2. Жовтобрюх М.А. Українська літературна мова. – К., 1984.
3. Кващук А.Г. Синтаксис складного речення. – К., 1986.
4. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис/ За заг. ред. Г.К. Білодіда. – К., 1972.
5. Каранська М.У. Синтаксис сучасної літературної мови. – К., 1995
6. Плиско К.М. Синтаксис української мови із системою орієнтирів для самостійного вивчення. – Х., 1992.
7. Сучасна українська літературна мова / За ред. О.Д. Пономарьова. - К., 1998
8. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я. Плющ. – К., 1994.

Практичне заняття

Тема: Складнопідрядне речення з підрядними обставинними

Теоретичні питання:

1. Різновиди складнопідрядних речень з підрядними обставинними.
2. Функціональне співвідношення другорядних членів речення та підрядних частин складнопідрядних речень.
3. Складнопідрядні речення з підрядними обставинними часу та місця.

Практично в аудиторії:

1. Аналіз складнопідрядних речень з обставинними місця та часу.
2. Пунктуаційні вправи.
3. Заміна підрядних речень відокремленими членами речення.

Завдання додому:

Розібрати за схемою 5 складнопідрядних речень з підрядними обставинними часу і місця, дібраних самостійно з творів українських письменників.

Література:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови : Синтаксис. – К., 1993.
2. Каранська М.У. Синтаксис сучасної української літературної мови. – К, 1995.
3. Кащук А.Г. Синтаксис складного речення. – К., 1986.
4. Мельничайко В.Я. Опрацювання складнопідрядних речень // УМЛШ. – 1979. - №8.
5. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я. Плющ. – К., 1994.
6. Сучасна українська літературна мова / За рад. О.Д. Пономарьова. - К., 1998.

Практичне заняття

Тема: Складнопідрядні речення з підрядними обставинними

Теоретичні питання:

Складнопідрядні речення з підрядними обставинними причини, мети, умовними.

Практично в аудиторії:

1. Аналіз складнопідрядних речень.
2. Пунктуаційні вправи.

Завдання додому:

В. І. Тихоша, В. П., Олексенко та ін. Сучасна українська літературна мова.— Х., 2009. – Впр.3,4- С.194 .

Література:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови : Синтаксис. – К., 1993.
2. Каранська М.У. Синтаксис сучасної української літературної мови. – К., 1995.
3. Кашук А.Г. Синтаксис складного речення. – К., 1986.
4. Мельничайко В.Я. Опрацювання складнопідрядних речень // УМЛШ. – 1979. - №8.
5. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я. Плющ. – К.,1994.
6. Сучасна українська літературна мова / За ред. О.Д. Пономарьова. – К., 1998.

Практичне заняття

Тема : Складнопідрядні речення з підрядними обставинними

Теоретичні питання:

Складнопідрядні речення з підрядними допустовими, наслідковими.

Практично в аудиторії:

1. Повний синтаксичний аналіз обставинних речень з підрядними допустовими, наслідковими.
2. Заміна підрядних речень відокремленими членами.
3. Пунктуаційні вправи.

Завдання додому:

В. І. Тихоша, В. П., Олексенко та ін. Сучасна українська літературна мова.– Х., 2009. – Впр.2- С.195 .

Практичне заняття

Тема: Складнопідрядні речення

Теоретичні питання:

Складнопідрядні речення способу дії, міри, ступеня, порівняльні.

Практично в аудиторії:

1. Аналіз складнопідрядних речень з обставинними способу дії, міри і ступеня.
2. Вправи на розрізнення цих типів речень і підрядних порівняльних.
3. Пунктуаційні вправи.

Завдання додому:

Плющ М.Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. – К., 1995. – Впр.4 ,6 — С. 201,202

Література:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови : Синтаксис. – К., 1993.
2. Каранська М.У. Синтаксис сучасної української літературної мови. – К., 1995.
3. Кашук А.Г. Синтаксис складного речення. – К., 1986.
4. Мельничайко В.Я. Опрацювання складнопідрядних речень // УМЛШ. – 1979. - №8.
5. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я. Плющ. – К.,1994.
6. Сучасна українська літературна мова / За ред. О.Д. Пономарьова. – К., 1998.

Практичне заняття

Тема: Перехідні випадки між сурядністю і підрядністю
(самостійне опрацювання)

Теоретичні питання:

1. Складнопідрядні речення із зіставними відношеннями, засоби зв'язку предикативних частин у них.
2. Складнопідрядні речення з пояснювальними відношеннями, засоби зв'язку частин у них.

Завдання додому:

Дібрати по три речення кожного з названих типів, визначити значеннєві відношення між предикативними частинами цих речень та засоби їх зв'язку.

Література:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. – К., 1993.
2. Жовтобрюх М.А. Українська літературна мова. – К., 1984.
3. Кващук А.Г. Синтаксис складного речення. – К., 1986.
4. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис/ За заг. ред. І.К.Білодіда. – К., 1972.
5. Каранська М.У. Синтаксис сучасної літературної мови. – К., 1995.
6. Плиско К.М. Синтаксис української мови із системою орієнтирів для самостійного вивчення. – Х., 1992.
7. Сучасна українська літературна мова / За ред. О.Д. Пономарьова. – К., 1998.
8. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я. Плющ. – К., 1994.

Практичне заняття

Тема: Багаточленні складні речення

Практично в аудиторії:

1. Аналіз складнопідрядних речень з кількома підрядними.
2. Спостереження будови багаточленних складнопідрядних із сурядністю різного типу.

Завдання додому:

Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. – К., 1995. – Впр. 530.

Література:

1. Кучеренко І.К. Складнопідрядні речення з кількома підрядними.//УМЛШ. – 1972. - №11.
2. Морозова С.Ю. Про багатокомпонентні конструкції в історії української мови. //Мовознавство. - 1988. - №5.
3. Шульжук К.Ф. Вивчення багатокомпонентних речень у 8 кл. //УМЛШ. – 1984. - №1 (законспектувати).
4. Шульжук К.Ф. Ускладнені складнопідрядні речення в сучасній українській літературній мові. // УМЛШ. – 1983. - № 9.
5. Шульжук К.Ф. Семантична структура складного багатокомпонентного речення. // Мовознавство. – 1987. - № 6.
6. Шульжук К.Ф. Складні багатокомпонентні речення в українській мові. – К., 1986.

Практичне заняття

Тема: Безсполучникові речення

Теоретичні питання:

1. Структурно-семантичні типи безсполучникових речень.
2. Значеннєві відношення між частинами безсполучникових складних речень.

Практично в аудиторії:

1. Визначення значеннєві відношення між частинами безсполучникових складних речень та способів вираження цих відношень.
2. Спостереження розділових знаків у безсполучникових складних реченнях.

Завдання додому:

Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. – К., 1995. – Впр. 537.

Література:

1. Бєвзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. – К., 1987.
2. Дорошенко С.І. Безсполучникові складні речення. //УМЛШ. – 1980. - №5 (законспектувати).
3. Дорошенко С.І. Складні безсполучникові конструкції в сучасній українській мові. – Х., 1980.
4. Дорошенко С.І. Складні безсполучникові речення як окремий тип складних конструкцій. // Мовознавство. – 1987. - №1.
5. Сидоренко В.С. Дидактичний матеріал до теми «Безсполучникові складні речення». // УМЛШ. – 1983. - №7.

Практичне заняття

Тема: Безсполучникові речення

Теоретичні питання:

1. Засоби синтаксичного зв'язку в безсполучникових складних реченнях.
2. Питання про семантико-синтаксичне співвідношення між безсполучниковими і складносурядними та складнопідрядними реченнями.

Практично в аудиторії:

1. Спостереження ролі інтонації в організації безсполучникових речень.
2. Пунктуаційні вправи.

Завдання додому:

Підібрати тексти різної стильової приналежності, де були б безсполучникові речення різних типів, пояснити розділові знаки в них.

Література:

1. Бевзепко С.П. Структура складного речення в українській мові. – К., 1987.
2. Дорошенко С.І. Безсполучникові складні речення. //УМЛШ. – 1980. - №5 (законспектувати).
3. Дорошенко С.І. Складні безсполучникові конструкції в сучасній українській мові. – Х., 1980.
4. Дорошенко С.І. Складні безсполучникові речення як окремий тип складних конструкцій. // Мовознавство. – 1987. - №1.
5. Сидоренко В.С. Дидактичний матеріал до теми «Безсполучникові складні і речення». // УМЛШ. – 1983.- №7.

Практичне заняття

Тема: Складні форми синтаксичної організації мовлення

Теоретичні питання:

1. Питання про текст як об'єкт синтаксично-комунікативного аналізу.
2. Питання про складне синтаксичне ціле як синтаксичну одиницю і компонент тексту.
3. Абзац як композиційно-комунікативна одиниця, його роль у членуванні тексту.
4. Співвідношення між абзацом і складним синтаксичним цілим.

Практично в аудиторії:

1. Аналіз структурних і значенневих взаємовідношень між поєднанням речень, складним синтаксичним цілим, абзацом і закінченим текстом.
2. Повний синтаксичний аналіз тексту.

Завдання додому:

Виділити найголовніші принципи текстоутворення на прикладі тексту «Довженків світ» (див. Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. – К., 1995. – С. - 247).

Література:

1. Український правопис. – К., 1993.
2. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис /За заг. ред. І.К. Білодіда. – К., 1972.
3. Каранська М.У. Синтаксис сучасної української літературної мови. – К., 1995.

Практичне заняття

Тема: Період в українській мові. Його структурні типи. Особливості інтонації.
Жанрова своєрідність періоду

Теоретичні питання:

1. Аналіз структурних і комунікативних властивостей періоду
2. Період у науковому стилі.
3. Періодична мова публіцистики.
4. Особливості періоду в художньому мовленні.
5. Період у прозовому творі.

Практично в аудиторії:

Аналіз структурних і комунікативних особливостей періоду у різних жанрах.

Завдання додому:

Зробити анотацію наукового повідомлення з теми «Період» у посібнику
Єрмоленка С.Я. «Синтаксис і стилістична семантика». – К., 1982.

Література:

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. – К., 1987.
2. Богдан М.М. Сполучники і сполучні слова як засоби зв'язку частин складнопідрядного речення // УМЛШ. – 1979. - № 1.
3. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис. – К., 1993.
4. Кващук А.Г. Синтаксис складного речення. – К., 1986.
5. Кокойло О.В., Корбозерова Н.М. Про семантичну структуру складнопідрядних речень//Мовознавство. - 1989.-№ 3(законспектувати).
6. Маргітич Г.М. Загальне поняття про складнопідрядне речення// УМЛШ. – 1969.- № 8.
7. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис /За заг. ред. І.К. Білодіда. – К., 1972.

Практичне заняття

Тема: Засоби передачі чужого мовлення

Теоретичні питання:

1. Пряма, непряма і невласнепряма мова.
2. Співвідношення форм прямої і непрямой мови. Різні типи зв'язку прямої мови з непрямою (авторською).
3. Невласнепряма мова, її структурні особливості та застосування.

Практично в аудиторії:

1. Заміна прямої мови непрямою та навпаки.
2. Пунктуаційні вправи.

Завдання додому:

Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. – К., 1995. – Впр.542, 544.

Література:

1. Український правопис. – К., 1993.
2. Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови. – К., 1972. – Ч II.
3. Каранська М.У. Синтаксис сучасної української літературної мови. – К., 1995.

Практичне заняття

Тема: Монологічне та діалогічне мовлення

Теоретичні питання:

1. Монологічне мовлення, його особливості.
2. Діалогічне мовлення. Структура діалогічних одиниць в українській мові.

Практично в аудиторії:

1. Спостереження монологічного мовлення як комунікативної та семантико-синтаксичної форми усного і писемного тексту.
2. Аналіз структури діалогічних єдностей.

Завдання додому:

Підібрати з художніх текстів зразки монологічного та діалогічного мовлення.

Література:

1. Український правопис. - К., 1993.

Практичне заняття

Тема: Засоби зв'язку речень у складному синтаксичному цілому
(самостійне опрацювання)

Теоретичні питання:

1. Лексичні засоби зв'язку речень у складному синтаксичному цілому.
2. Морфологічні засоби зв'язку.
3. Особливості синтаксичних засобів зв'язку у складному синтаксичному цілому.

Практично в аудиторії:

Аналіз засобів зв'язку між реченнями, що входять до складного синтаксичного цілого. Виявлення структурних типів складних синтаксичних конструкцій.

Завдання додому:

Дібрати уривок з тексту, в якому б ланцюговий і паралельний зв'язки компонентів поєднувалися. Обґрунтувати свій вибір.

Література:

1. Український правопис. – К., 1993.
2. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис /За заг.ред. І.К. Білодіда, - К., 1972.
3. Каранська М.У. Синтаксис сучасної української літературної мови. – К., 1995.

Практичне заняття

Тема: Розділові знаки в багатокомпонентних складних реченнях з рідкісними типами зв'язку

(самостійне опрацювання)

Теоретичні питання:

1. Кома між однорідними підрядними реченнями.
2. Кома при збігові сполучників сурядності й підрядності.
3. Крапка з комою між частинами складних багатокомпонентних речень.
4. Тире й кома з тире у складних реченнях.

Практично в аудиторії:

Пунктуаційні вправи на правила вживання розділових знаків у складних багатокомпонентних реченнях.

Завдання додому:

Написати твір на тему «Не те чеснота, лиш би книги чтить, а щоб од книг зерно добра й любові в своїй душі посіяти й зростить» (І. Кочерга), вживаючи складі багатокомпонентні речення.

Література:

1. Беззенко С.П. Структура складного речення в українській мові. – К., 1987.
2. Шульжук К.Ф. Складні багатокомпонентні речення в українській мові. – К., 1986.
3. Шульжук К.Ф. Складні речення з супідрядністю. //Укр. Мовознавство. – 1985. – Вип. 13 (законспектувати).
4. Шульжук К.Ф. Складні речення з різними видами зв'язку. //УМЛШ. – 1987. - № 7 (законспектувати).

Практичне заняття

Тема: Значеннєві відношення між частинами багатокomпонентних складних речень

(самостійне опрацювання)

Теоретичні питання:

Особливості значеннєвих відношень і засобів зв'язку між частинами багатокomпонентних складних речень.

Практично в аудиторії:

Аналіз значеннєвих відношень багатокomпонентних складних речень.

Завдання додому:

Виписати з художніх текстів складні багатокomпонентні речення (по два приклади кожного різновиду), подайте їх графічні схеми.

Література:

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. – К, 1987.
2. Шульжук К.Ф. Складні багатокomпонентні речення в українській мові. – К., 1986.
3. Шульжук К.Ф. Складні речення з супідрядністю. //Укр. Мовознавство. – 1985. – Вип. 13 (законспектувати).
4. Шульжук К.Ф. Складні речення з різними видами зв'язку. //УМЛШ. – 1987. - № 7 (законспектувати).

Практичне заняття

Тема: Складні речення з різними типами синтаксичного зв'язку

Теоретичні питання:

1. Складні речення з сурядним і підрядним зв'язком.
2. Складні речення з підрядним і безсполучниковим зв'язком.

Практично в аудиторії:

1. Спостереження будови складних речень із підрядним і безсполучниковим зв'язком.
2. Пунктуаційні вправи.

Завдання додому:

Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. – К., 1995. – Впр.539, 540(І).

Література:

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. – К., 1987.
2. Шульжук К.Ф. Складні багатокomпонентні речення в українській мові. – К., 1986.
3. Шульжук К.Ф. Складні речення з супідрядністю. //Укр. Мовознавство. – 1985. – Вип. 13 (законспектувати).
4. Шульжук К.Ф. Складні речення з різними видами зв'язку. //УМЛШ. – 1987. - № 7 (законспектувати).

Практичне заняття

Тема: Складні речення з різними типами синтаксичного зв'язку

Теоретичні питання:

Складні речення із сурядним і підрядним сполучниковим зв'язком.

Практично в аудиторії:

1. Добирання складних речень різного типу з текстів різної стильової приналежності.
2. Пунктуаційні вправи.

Завдання додому:

Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ. – К., 1995. – Впр. 539.

Література: '

1. Бевзенко С.П. Структура складного речення в українській мові. – К., 1987.
2. Шульжук К.Ф. Складні багатокomпонентні речення в українській мові. – К., 1986.
3. Шульжук К.Ф. Складні речення з супідрядністю. //Укр. Мовознавство. – 1985. – Вип. 13 (законспектувати).
4. Шульжук К.Ф. Складні речення з різними видами зв'язку. //УМЛШ. – 1987. - №7 (законспектувати).

Практичне заняття

Тема: Найголовніші правила пунктуації

(самостійне опрацювання)

Теоретичні питання

1. Крапка.
2. Знак питання.
3. Знак оклику.
4. Кома. Кома в простому реченні
5. Кома в складному реченні.
6. Крапка з комою.
7. Двокрапка.
8. Тире.
9. Крапки.

10. Дужки.
11. Лапки.

Практично в аудиторії:

Пунктуаційні вправи на правила вживання розділових знаків на межі речень, у простому та складних реченнях різного типу.

Завдання додому:

Підібрати текст, пояснюючи всі розділові знаки.

Література:

Український правопис. – К., 1993.

Практичне заняття

Тема: Пунктуація

Теоретичні питання:

1. Основи української пунктуації.
2. Загальний аналіз системи розділових знаків і її співвідношення з комунікативними та формальними ознаками речень різного типу.

Практично в аудиторії:

Пунктуаційні вправи на правила вживання розділових знаків у простому та складному реченнях різного типу.

Завдання додому:

1. Підібрати художній текст (не менше 220-240 слів), пояснити в ньому розділові знаки.
2. Зробити повний аналіз 2 речень (на вибір).

Література:

Український правопис. – К., 1993.

Практичне заняття

Тема: Типи контекстуальних відношень між реченнями
(самостійне опрацювання)

Теоретичні питання:

1. Вживання залежних речень для розширення інформації про компоненти опорного речення.
2. Супровідні речення та їх роль у поясненні опорного речення.
3. Вживання залежних речень у ролі аргументаційних.
4. Вживання залежних речень для коментування опорного речення.
5. Вживанню залежних речень, що повідомляють про міркування, асоціації, почуття, бажання, ставлення когось до чогось.
6. Значення семантико-синтаксичних одиниць для сприйняття мовного твору.

Практично в аудиторії:

Аналіз контекстуальних відношень між реченнями.

Завдання додому:

На матеріалі творів українських письменників простежити, які типи контекстуальних відношень між реченнями в них переважають.

Література:

1. Откупщикова М.И. Синтаксис связного текста. – Л., 1982.
2. Сучасна українська літературна мова /За ред. О.Д. Пономарева. – К., 1997.

Практичне заняття

Тема: Кваліфікаційна контрольна робота

Теоретичні питання:

1. Контрольний диктант.
2. Кваліфікаційна контрольна робота загальнолінгвістичного характеру.

Завдання додому:

Зробити комплексний аналіз тексту: буквенно-фонетичний, словотворчий, морфемний, орфографічний, пунктуаційний.

Література:

До практичних занять із теми «Складне речення».